RÚSDREKKASØLA LANDSINS

Ársfrágreiðing
2018

Innihaldsyvirlit

1. Inngangur 3

2. Árið 4

2.1 Rúsdrekkasølan sum alkohol politiskt stýringsamboð 4

2.2 Rúsdrekkasølan selur alsamt meira veikt 4

2.3 Vaksandi tollfrí søla 4

2.4 Minkandi styrki í miðal 5

2.5 Avlopskrav til avgjald 5

2.6 Sølubúðir og tænasta 5

2.7 Pantskipan 6

2.8 Starvsfólkakostnaður 6

2.9 Árið samanumtikið 6

3. Búskapur 6

3.1 Umsetningur 6

3.2 Sølugongdin gjøgnum árið 7

3.3 Rakstraravlopskravið 7

4. Rúsdrekkasølan, nýtsla og hagtøl 8

4.1 Umsetningurin, býttur út á deildir 8

4.2 Sølugongd í litrum býtt í vørubólkar 9

4.3 Sølugongd í alkohol litrum býtt í vørubólkar 10

4.4 Vøruúrvæl býtt í vørubólkar 11

4.5 Fólkatal og gongdin í nýtslu pr. íbúgva 11

5. Ársroknskapur fyri 2018 13

5.1 Rakstrarroknskapur 13

5.2 Fíggjarstøða 14

1. Inngangur

Rúsdrekkasøla Landsins er stovnur undir Føroya landsstýri. Rúsdrekkasølan virkar sambært løgtingslóg nr. 20 frá 10. mars 1992 við seinni broytingum og ásetingum í kunngerð nr. 144 frá 20. oktober 1992 við seinni broytingum.

Rúsdrekkasølan hevur til endamáls at innflyta og selja rúsdrekka. Rúsdrekkasølan hevur einkarætt til innflutning av rúsdrekka og við ávísum avmarkingum og undantøkum eisini einkarætt til sølu av rúsdrekka. Stovnurin skal í so stóran mun sum gjørligt, rekast út frá handilsligum sjónarmiðum, tó við neyðugum atliti til heilsulig sjónarmið.

Rúsdrekkasølan hevur átta handlar kring landið. Teir liggja í: Tórshavn, Klaksvík, Saltangará, Miðvági, Sandi, Drelnesi, Vestmanna og við Norðskála. Handlarnir virka eisini sum fløskumóttøkur. Harumframt er goymsla á Hjalla og fyrisitingin húsast í Tórshavn. Øll hølini eru leigumál.

Rúsdrekkasøla Landsins hevur umleið 32 fólk í føstum starvi. Harafturat eru upp til umleið 32 fólk í tímaløntum starvi.

Í hesi ársfrágreiðing verður tikið samanum árið 2018. Komið verður inn á gongdina í søluni, fíggjarlig viðurskifti og annað, sum hevur merkt árið og raksturin í 2018.

Tórshavn, tann 10. marts 2019

Rógvi Andrias Fossádal
stjóri

2. Árið

2.1 Rúsdrekkasølan sum alkohol politiskt stýringsamboð

Síðan einkarsølan Rúsdrekkasøla Landsins (RSL) varð sett á stovn, er ein miðvís broyting í drekkimynstrinum í Føroyum farin fram. Frá í mestan mun at drekka spirtus er drekkimynstrið støðugt broytt til, at tað fyri tað fyrsta verður drukkið minni pr. íbúgva 15 ár og eldri. Ístaðin verður keypt minni av spiritusi og meira vín og øl, sum hevur lægri alkohol styrki. Hetta kunnu vit bert fegnast um, tí tað var júst hetta, sum upprunaliga var málsetningurin við rúsdrekkalógini og einkarsøluni. Staðfestast kann, at einkarsølan hevur virka væl sum alkohol politiskt stýringsamboð hjá landinum. Henda broytingin í drekkimynstrinum hevur við sær minni inntøku hjá RSL – Og skyldast hetta avgjalds og príspolitikkin.

RSL hevur áhaldandi arbeitt miðvíst við at tillaga raksturin til hesar broytingarnar í alkoholnýtsluni. Rakstrarkostnaðurin hjá RSL er øktur nakað grundað á lønarhækkingar og aðrar vanligar príshækkingar í samfelagnum.

2.2 Rúsdrekkasølan selur alsamt meira veikt

Handlarnir hjá Rúsdrekkasøluni selja alsamt meira veikan løg, tí serliga sølan av spiritusi er minkað. Hetta vísir seinasta uppgerðin hjá Rúsdrekkasøluni.

Av øllum vørusløgum vórðu seldir 187.591 litrar innanlands av reinum alkoholi í 2018. Í 2009 vórðu seldir tilsamans 189.082 litrar innanlands av reinum alkoholi.

Tølini vísa, at meira verður selt av víni, meðan minni verður selt av spiritusi. Í 2009 vórðu seldir 49.886 litrar innanlands av reinum alkoholi í víni. Í 2018 var talið 57.128 litrar av reinum alkoholi.

Í 2009 vórðu seldir 84.079 litrar innanlands av reinum alkoholi í spiritusi, men í 2018 var talið minkað heilt niður í 65.885 litrar.

Sølan av øli hevur at kalla verið óbroytt í mong ár, men hetta er broytt seinastu árini. Í 2009 vórðu seldir 53.453 litrar innanlands av reinum alkoholi í øli. Í 2018 vóru 62.935 litrar av reinum alkoholi.

Endamálið við Rúsdrekkasøluni var m.a., at hon skuldi virka fyri at tálma nýtsluni. Nýtslan í 1992 var 8,8 litrar av reinum alkoholi fyri hvønn íbúgva 15 ár og eldri. Í 2018 var hon 6,4 litrar.

Í hesum tølum sæst tann veruleiki, at rúsdrekkavanarnir eru nógv broyttir. Nógv meira veikt verður keypt enn sterkt, og fleiri njóta heldur enn bara at rúsa seg.

2.3 Vaksandi tollfrí søla

Minkar sølan av reinum alkoholi í Rúsdrekkasøluni, er øðrvísi við tollfríu søluni, sum hevur verið nógv vaksandi, serliga seinastu árini.

Sølan av tollfríum rúsdrekka í 2009 var 26.806 litrar av reinum alkoholi. Í 2015 var talið 35.068 litrar, og í 2018 vórðu seldir 38.884 litrar av reinum alkoholi tollfrítt.

Tollfría sølan av reinum alkoholi í spiritusi vaks úr 19.986 litrum í 2009 upp í 26.860 litrar í 2018. Sølan av reinum alkoholi í víni vaks úr 4.130 litrar av reinum alkoholi í 2009 upp í 10.516 litrar av reinum alkoholi í 2018.

Samlaða tollfría sølan er nú áleið 1,5 litrar í miðal fyri hvønn føroying árliga. Hetta talið skal leggjast aftrat teimum 6,4 litrunum, sum hvør føroyingur drekkur í miðal árliga.

Talið á 1,5 litrar av reinum alkoholi í miðal fyri hvønn føroying 15 ár og eldri árliga umfata tollfría sølu, sum Rúsdrekkasølan og bryggjaríini selja til flogvøllin og skip til proviantering. Ongi tøl eru tøk fyri søluna sjóvegis annars.

At munandi vøkstur er í tollfríari sølu, nýtist ikki at merkja, at nýtslan er vaksandi. Talan kann vera um, at nógv tollfrí søla, sum fyrr var í Kastrup og floghavnum uttanlands, nú verður avgreidd í Vágum.

2.4 Minkandi styrki í miðal

Hagtøl vísa eisini, at alkoholstyrkin í miðal av spiritusi, sum varð selt í Rúsdrekkasøluni í 1992, var 42,5 prosent. Í dag er miðalstyrkin av spiritusi, sum selt verður, 31,8 prosent.

Miðal alkoholstyrkin av øllum seldum vørum í Rúsdrekkasøluni minkaði úr 20,6 prosentum í 1992 heilt niður í 9,9 prosent í 2018.

Hesi yvirskipaðu tøl bera boð um broyttar vanar, og at sjálv alkoholstyrkin ikki longur hevur størsta týdningin fyri mong. – Dygd verður raðfest heldur enn nøgd.

2.5 Avlopskrav til avgjald

Stovninum er í 2018 álagt at veita landinum 16,048 mió. kr. í avlopi í mun til 16,848 mió í avlopi í 2017. Munurin á 800 tkr. er veittur sum avsláttur á borðvín og heitvín til loyvishavarar tvs. matstovur, gistingarhús, barrir o.l., ið nú fáa 14% í avslátri.

Avlopskravið er fastsett hvørt ár, sama um nýtslan veksur ella minkar. Eitt avlopskrav hevur verið álagt stovninum, síðan hann kom. Málið var, at avlopið lutvíst skuldi nýtast at fíggja upplýsandi virksemi um skaðarnar av rúsdrekka og til at viðgera rúsdrekkamisnýtslu.

Rúsdrekkasølan hevur mælt politisku skipanini til at avtaka fasta avlopskravið og heldur leggja avgjøld á vørurnar, so avlopið fylgir nýtsluni.

Gongdin hevur verið, at færri litrar av reinum alkoholi verða seldir, og tí er vorðið alsamt truplari hjá Rúsdrekkasøluni at halda avlopskravið. Ein greið andsøgn er í, at stovnurin skal virka fyri at tálma nýtsluni, men noyðist at selja meira fyri at halda kravið. Eisini kann tann margháttliga støða íkoma, at neyðugt er at biðja um eykajáttan frá sama myndugleika, sum skal hava avlopið, fyri at halda kravið á 16,048 mió. kr.

Avlopskravið á fíggjarlógini á 16,048 mió., bleiv rokkið í 2018. Tað bleiv selt nakað meira av víni og øli, meðan tað bleiv selt minni av spiritusi og áleið tað sama av heitvíni og alkoholfríum vørum. Søluvøksturin í litrum stavar bæði frá øktari tollfríari og innanlands sølu.

Leiðslan í RSL hevur í tíðarskeiðnum millum 2010 og 2018 gjørt stórar tillagingar fyri at røkka økta avlopskravinum, sum í 2009 fór úr 11,848 mió. til 16,848 mió. í 2010 og síðan niður á 16.048 mió. í 2018 og frameftir.

Arbeitt verður áhaldandi ímóti einum skynsamari rakstri og bygnaði fyri at minka um útreiðslurnar uttan at niðurlaga tænastustøði.

Nýtslan í 2018 er enn á lægsta støði síðan RSL varð stovnað í 1992. Og er tað í trá við endamálið hjá RSL, ið m.a. sigur, at "Stovnurin skal, í so stóran mun, sum gjørligt, rekast út frá handilsligum sjónarmiðum, tó við neyðugum atliti til heilsulig sjónarmið."

2.6 Sølubúðir og tænasta

Arbeitt hevur eisini verið við at menna landsfyritøkuna – Ynski er, at hon verður á jøvnum føti við fremstu rúsdrekkasølur í norðurlondum, og tí er umráðandi, at dentur áhaldandi verður lagdur á at

uppfylla tann eftirspurning, sum viðskiftafólk okkara eftirspyrja og ynskja. Arbeitt verður miðvíst við at laga seg til tær broytingar, ið eftirspurningur og viðskiftafólk ynskja.

Í fleiri ár hevur leiðslan eftir fíggjarligum førimuni havt fokus á at dagføra og uppstiga handlarnar kring landið og hetta arbeiðið hevur gingið væl.

Eftir at ein nýggj søludeild bleiv latin upp við Norðskála í 2015 og ein í Vestmanna í 2017 eru fløskumóttøkurnar á deildum raðfestar.

Deildirnar í Saltangará, Klaksvík og Miðvági hava allar fingið nýggjar fløskumóttøkur við 2 maskinum í 2018. Hetta er ein munandi uppstigan í tænastuni og skuldi hetta fyribils nøktað tørvin hjá viðskiftafólki okkara.

2.7 Pantskipan

Rúsdrekkasøla Landsins mælti í 2016 til, at sett verður á stovn ein nýggj pantskipan, sum skal taka sær av at savna inn allar fløskur og íløt, krevja inn og gjalda út pantið og standa fyri at skilja og beina tilfar til endurvinningar. Enn er tó ikki nakað ítøkiligt hent í hesum máli.

2.8 Starvsfólkakostnaður

Starvsfólkakostnaðurin hækkaði í tíðarskeiðnum 2009-2018 til index 110. Starvsfólkakostnaðurin svaraði í 2018 til 10% av umsetninginum.

2.9 Árið samanumtikið

Samanumtikið metir leiðslan, at árið eydnaðist væl, men neyðugt er áhaldandi at tillaga raksturin fyri at ganga øktu rakstrarútreiðslunum á møti. Eisini er broytta keypsmynstrið, ið hevur lægri inntøku við sær, ein avbjóðing, nú avlopskravið er óbroytt.

3. Búskapur

3.1 Umsetningur

Seinastu níggju árini hevur umsetningurin hjá Rúsdrekkasøluni ligið millum uml. 117 og 136 mió. kr.

Umsetningurin í 2018 er hin størsti, síðan RSL varð sett á stovn. Á talvuni niðanfyri sæst, at umsetningurin er væl hægri enn hini árini. Sølan í 2018 var góðar 2,8 mió hægri enn í 2017 og 8,5 mió hægri enn í 2016.

Orsøkin til hesa hækking stavar í stóran mun frá fólkatilflyting, at samfelagsbúskapurin er sera góður, umframt at tollfría sølan eisini er økt munandi.

Umsetningurin fyri seinastu árini sær soleiðis út:

(1.000 kr.)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Umsetningur	135.991	133.161	127.438	125.766	119.286	118.800	120.140	117.659	120.743	117.799

Talva 3.1: Árligi umsetningurin, 2009-2018

3.2 Sølugongdin gjøgnum árið

Mánaðarliga sølan er rættiliga skiftandi gjøgnum árið. Gongdin í mánaðarligu søluni í 2018 býtir seg eins og árið fyri. Allir mánaðir uttan apríl, september og oktober vóru betri enn væntað. Lægsta søla er vanliga í byrjanini av árinum, meðan summarsølan og sølan fram ímóti ársskiftinum vanliga er størri.

(1.000 kr.)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Januar	6.930	6.829	6.984	6.675	6.903	6.719	6.576	6.086	6.290	6.577
Februar	8.766	8.361	8.364	7.824	7.527	7.473	7.822	7.405	7.777	8.181
Mars	11.138	9.547	9.275	9.788	8.016	10.235	9.068	8.954	10.435	8.061
Apríl	9.537	10.218	10.025	9.220	8.883	7.859	9.301	9.436	7.560	9.397
Mai	12.710	11.526	10.763	10.433	10.295	10.887	10.814	9.823	9.958	10.054
Juni	12.582	12.450	11.557	11.299	10.477	11.210	10.949	10.400	10.536	9.942
Juli	15.315	14.403	14.775	14.558	14.332	13.054	13.844	14.402	15.957	15.243
August	11.429	10.597	9.830	9.709	9.406	9.499	9.025	8.543	8.541	8.173
September	9.310	10.191	9.432	8.901	8.298	8.006	7.955	9.010	8.480	7.625
Oktober	9.908	9.923	9.506	10.555	9.667	8.445	8.811	8.842	9.460	8.995
November	11.630	10.679	9.756	9.485	9.362	9.926	10.490	8.623	10.681	8.713
Desember	16.736	18.437	17.171	17.319	16.120	15.487	15.483	16.134	15.068	16.839
Íalt	**135.991**	**133.161**	**127.438**	**125.766**	**119.286**	**118.800**	**120.140**	**117.659**	**120.743**	**117.799**

Talva 3.2: Umsetningurin fyri hvønn mánað, 2009-2018

3.3 Rakstraravlopskravið

Kravið til avlop av rakstrinum varð í 2010 hækkað við útvið 50%, úr 11,848 mió. til 16,848 mió. Hetta hevur havt munandi príshækkingar á vørunum við sær, umframt umfatandi rationaliseringar, til tess at minka um útreiðslurnar. Hetta ber við sær at viðlíkahald og útskifting av útbúnaði hevur verið tálmað. Neyðugt hevur eisini verið, at havt eyka neyvt eftirlit við øllum kostnaði. Avlopskravið varð í 2018 lækkað við 800 tkr. ið vórðu latnar sum avsláttur til loyvishavarar og sostatt ikki høvdu nakað fíggjarligt árin á RSL.

Ein framgongd í umsetninginum frá 2017 til 2018, kann vera ábending um, at rúsdrekkanýtslan í Føroyum er vaksin. Tó stavar hesin vøkstur nærum einans frá príshækkingum frá veitarum okkara.

Í 2018 vaks umsetningurin við 2,8 mió. í mun til undanfarna árið, og eydnaðist tað at røkka avlopskravinum, sum varð ásett í løgtingsins fíggjarlóg fyri 2018.

Kravið var kr. 16.048.000 aftaná rakstrarútreiðslur og útreiðslur til høli, starvsfólk og umsiting. Tá árið varð gjørt upp, gjørdist avlopið bert kr. 16.062.641, tvs. ein munur uppá 14.641 kr.

Talvan 3.3 niðanfyri vísir gongdina í avlopi og játtan hjá RSL í tíðarskeiðnum 2009-2018.

(1.000 kr.)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Avlopskrav	16.048	16.848	16.848	16.848	16.848	16.848	16.848	16.848	16.848	11.848
Avlop	16.063	16.951	16.732	16.856	16.650	16.856	16.849	16.308	16.505	11.731
Munir	**15**	**103**	**-116**	**8**	**-198**	**8**	**1**	**-540**	**-343**	**-117**

Talva 3.3: Avlop frá rakstrinum, 2009-2018

At avlopskravið hækkaði so nógv í 2010, hevði við sær, at fleiri umskipanir vórðu gjørdar, bæði viðvíkjandi prísásetingini og í raðfestingunum innanhýsis. Førleikamenningin varð avmarkað, og væl minni varð brúkt til íløgur og viðlíkahald, enn í tíðini undan hækkaða avlopskravinum.

Við óbroyttum inntøkum er vandi fyri, at hækkaða avlopskravið fær óhepna ávirkan á tænastustøðið, menningina og trivnaðin. Neyðugar íløgur í fløskumóttøkur, handlar, tólbúnað, førleikamenning o.l., ið skulu gerast, viðvirka til, at tað frameftir gerst alt truplari at liva upp til ásetta avlopskravið.

4. Rúsdrekkasølan, nýtsla og hagtøl

Hesin parturin viðgerð hagtøl og vísutøl fyri søluna í 2018 samanborðin við níggju undanfarin ár. Eisini verða viðmerkingar gjørdar til einstøku talvurnar.

4.1 Umsetningurin, býttur út á deildir

(1.000 kr.)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Tórshavn	50.930	51.401	52.665	53.980	54.200	53.925	54.841	55.117	56.276	53.814
Klaksvík	13.622	12.943	12.243	12.065	11.745	11.668	11.743	10.969	10.918	9.753
Drelnes	9.136	8.846	9.173	9.336	9.205	9.481	9.124	9.091	9.474	9.298
Miðvágur	6.970	6.897	6.517	6.740	6.960	6.874	6.961	6.693	6.867	6.069
Sandur	2.923	3.088	2.882	2.726	2.449	2.149	2.367	2.292	2.333	2.298
Saltangará	12.891	13.099	13.284	13.465	14.400	14.284	14.570	14.390	14.595	14.449
Norðskáli	7.193	6.797	6.136	3.848	0	0	0	0	0	0
Vestmanna	1.909	1.304	0	0	0	0	0	0	0	0
Ordrar o.a.	30.417	28.786	24.538	23.606	20.327	20.419	20.534	19.106	20.282	22.117
Íalt	**135.991**	**133.161**	**127.438**	**125.766**	**119.286**	**118.800**	**120.140**	**117.659**	**120.743**	**117.799**

Talva 4.1: Umsetningur, 2009-2018

Talvu 4.1 omanfyri vísir, at umsetningurin hevur verið javnur í árunum undan 2018. Umleið helvtin av umsetninginum í sølubúðum stavar frá deildini í Tórshavn.

Deildirnar í Klaksvík, Drelnesi, Miðvági og við Norðskála hava selt meira enn undanfarna ár, meðan deildirnar í Tórshavn, á Sandi og í Saltangará hava selt minni. Meira er eisini selt av bíleggingum (ordrum o.l.) á høðusgoymsluni á Hjalla. Sølan í nýggju deildini í Vestmanna stavar óiva m.a. frá deildini í Tórshavn og Miðvági. Tað er tó torført at gera eina endaliga niðurstøðu, tá so stutt er fráliðið síðani deildin í Vestmanna lat upp.

(Vísutal)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Tórshavn	95	96	98	100	101	100	102	102	105	100
Klaksvík	140	123	123	124	120	120	120	112	112	100
Drelnes	98	96	96	100	99	102	98	98	102	100
Miðvágur	115	110	110	111	115	113	115	110	113	100
Sandur	127	124	124	119	107	94	103	100	102	100
Saltangará	89	94	94	93	100	99	101	100	101	100
Norðskáli	187	177	159	100 -	-	-	-	-	-	
Vestmanna	146	100	- -	-	-	-	-	-	-	
Ordrar o.a.	138	114	114	107	92	92	93	86	92	100
Íalt	**115**	**113**	**108**	**107**	**101**	**101**	**102**	**100**	**102**	**100**

Talva 4.2: Umsetningur, vísutøl 2009-2018

Í talvu 4.2 eru vísutølini sett til 100 í 2009 og í 2018 er samlaða vísutalið 115 í mun til í 2009.

Tað er stórur vøkstur í deildunum í Klaksvík, Sandi, Norðskála og Miðvági í tíðarskeiðnum 2009-2018. Eisini er vøkstur í bíleggingum (ordrum o.l.) og er hetta orsakað av øktari tollfríari sølu. Bíleggingar verða vanliga avgreiddir gjøgnum høvuðsgoymsluna á Hjalla. Afturgongd er í umsetninginum í Tórshavn, á Drelnesi og í Saltangará.

Samanumtikið er sølan í kr. vaksin og liggur relativt stabil kring landið.

4.2 Sølugongd í litrum býtt í vørubólkar

Í talvu 4.3 er sølan gjørd upp í litrum og býtt í vørubólkar. Eisini er sølan deild upp í innanlands sølu og tollfríari sølu. Nógv størsti parturin av søluni í litrum er øl. Síðani kemur vørubólkurin vín/cider og spiritus. Minstu bólkarnir eru heitvín og alkoholfríar vørur.

(Litrar)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Spiritus	**279.510**	**282.067**	**273.873**	**271.001**	**246.863**	**242.219**	**246.833**	**253.595**	**267.187**	**283.983**
- Spiritus innanlands	206.971	208.903	205.159	201.846	191.510	192.252	200.028	207.354	225.030	230.179
- Spiritus tollfrítt	72.540	73.164	68.714	69.155	55.353	49.967	46.805	46.241	42.157	53.804
Vín/cider	**622.358**	**593.487**	**541.097**	**529.221**	**508.121**	**490.093**	**476.567**	**463.205**	**471.745**	**459.605**
- Vín/cider innanlands	538.583	513.898	463.801	461.460	456.776	447.109	440.193	427.156	435.024	424.792
- Vín/cider tollfrítt	83.775	79.589	77.295	67.761	51.345	42.984	36.374	36.049	36.721	34.813
Heitvín	**9.796**	**9.786**	**9.555**	**10.041**	**9.741**	**9.741**	**9.236**	**10.067**	**10.688**	**11.129**
- Heitvín innanlands	7.318	7.579	7.648	8.323	8.079	8.699	8.232	9.051	10.026	9.803
- Heitvín tollfrítt	2.478	2.207	1.907	1.718	1.662	1.042	1.004	1.016	662	1.326
Øl	**1.166.007**	**1.142.219**	**1.086.767**	**1.060.514**	**1.025.672**	**980.493**	**1.036.304**	**1.032.874**	**1.100.784**	**1.102.801**
- Øl innanlands	1.146.404	1.123.362	1.070.937	1.042.053	1.010.899	972.246	1.023.896	1.020.934	1.067.334	1.051.416
- Øl tollfrítt	19.603	18.858	15.830	18.461	14.773	8.247	12.408	11.940	33.450	51.385
Alkoholfrítt	**4.023**	**3.900**	**2.268**	**1.200**	**776**	**928**	**1.401**	**935**	**831**	**579**
- Alkoholfrítt innanlan	4.023	3.898	2.268	1.200	693	916	891	935	782	577
- Alkoholfrítt tollfrítt	0	2	0	0	83	12	510	0	49	2
Í alt	**2.081.695**	**2.031.460**	**1.913.560**	**1.871.977**	**1.791.173**	**1.723.474**	**1.770.341**	**1.760.676**	**1.851.235**	**1.858.097**
- Í alt innanlands	1.903.298	1.857.640	1.749.813	1.714.882	1.667.957	1.621.222	1.673.240	1.665.430	1.738.196	1.716.767
- Í alt tollfrítt	178.396	173.820	163.747	157.095	123.216	102.252	97.101	95.246	113.039	141.330

Talva 4.3: Sølan í litrum í ymiskum bólkum, 2009-2018

(Vísutal, litrar)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Spiritus	**98**	**99**	**96**	**95**	**87**	**85**	**87**	**89**	**94**	**100**
- Spiritus innanlands	90	91	89	88	83	84	87	90	98	100
- Spiritus tollfrítt	135	136	128	129	103	93	87	86	78	100
Vín/cider	**135**	**129**	**118**	**115**	**111**	**107**	**104**	**101**	**103**	**100**
- Vín/cider innanlands	127	121	109	109	108	105	104	101	102	100
- Vín/cider tollfrítt	241	229	222	195	147	123	104	104	105	100
Heitvín	**88**	**88**	**86**	**90**	**88**	**88**	**83**	**90**	**96**	**100**
- Heitvín innanlands	75	77	78	85	82	89	84	92	102	100
- Heitvín tollfrítt	187	166	144	130	125	79	76	77	50	100
Øl	**106**	**104**	**99**	**96**	**93**	**89**	**94**	**94**	**100**	**100**
- Øl innanlands	109	107	102	99	96	92	97	97	102	100
- Øl tollfrítt	38	37	31	36	29	16	24	23	65	100
Alkoholfrítt	**695**	**674**	**392**	**207**	**134**	**160**	**242**	**161**	**144**	**100**
- Alkoholfrítt innanlan	697	676	393	208	120	159	154	162	136	100
- Alkoholfrítt tollfrítt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
Í alt	**112**	**109**	**103**	**101**	**96**	**93**	**95**	**95**	**100**	**100**
- Í alt innanlands	111	108	102	100	97	94	97	97	101	100
- Í alt tollfrítt	126	123	116	111	87	72	69	67	80	100

Talva 4.4: Sølan í litrum í ymiskum bólkum, vísutøl 2009-2018

Talva 4.4 vísur gongdina í litrum/vørubólkum, sum indekseraði tøl. Størsta afturgongdin sæst í tíðarskeiðnum 2009-2018 í vørubólkunum spiritus og heitvín, meðan størsta framgongdin í sama tíðarskeiði sæst í vørubólkinum vín/cider. Eisini er framgongd í søluni av øli og av alkoholfríum vørum. Hetta vísir greitt, at drekkimynstrið broytist soleiðis, at føroyingar nú keypa veikari sløg av rúsdrekka enn fyrr. Generella mynstrið er tó at innanlands søla er jøvn og minkar, meðan tollfría sølan innan flestu vørubólkar veksur.

4.3 Sølugongd í alkohol litrum býtt í vørubólkar

Í talvu 4.5 er sølan av rúsdrekkanøgdini umroknað til litrar av reinum alkoholi (alkohol litrar).

(Alk. litrar)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Spiritus	**92.745**	**95.832**	**92.721**	**93.925**	**88.079**	**88.849**	**91.331**	**94.179**	**97.982**	**104.065**
- Spiritus innanlands	65.885	68.649	67.449	68.563	67.688	70.140	73.527	76.516	82.375	84.079
- Spiritus tollfrítt	26.860	27.182	25.382	25.362	20.391	18.709	17.804	17.663	15.607	19.986
Vín/cider	**67.645**	**66.274**	**63.346**	**62.187**	**60.057**	**58.138**	**56.219**	**54.718**	**55.038**	**54.016**
- Vín/cider innanlands	57.128	56.483	53.975	53.770	53.654	52.637	51.675	50.544	50.848	49.886
- Vín/cider tollfrítt	10.516	9.791	9.371	8.417	6.403	5.501	4.544	4.174	4.190	4.130
Heitvín	**1.691**	**1.710**	**1.658**	**1.742**	**1.679**	**1.682**	**1.588**	**1.713**	**1.817**	**1.889**
- Heitvín innanlands	1.273	1.337	1.334	1.452	1.408	1.516	1.424	1.554	1.707	1.664
- Heitvín tollfrítt	418	374	324	290	271	166	164	159	110	225
Øl	**64.025**	**62.946**	**59.397**	**57.547**	**55.142**	**52.435**	**54.923**	**52.774**	**56.056**	**55.918**
- Øl innanlands	62.935	61.903	58.538	56.548	54.364	52.008	54.300	52.202	54.453	53.453
- Øl tollfrítt	1.090	1.043	859	999	778	427	623	572	1.603	2.465
Í alt	**226.475**	**227.035**	**217.233**	**215.401**	**204.957**	**201.104**	**204.061**	**203.384**	**210.893**	**215.888**
- Í alt innanlands	187.591	188.644	181.296	180.333	177.114	176.301	180.926	180.816	189.383	189.082
- Í alt tollfrítt	38.884	38.391	35.936	35.068	27.843	24.803	23.135	22.568	21.510	26.806

Talva 4.5: Sølan, gjørd upp í alkohol litrum, 2009-2018

Talvan vísur, at samlaðu alkohol litrarnir innanlands minka javnt, meðan tollfría sølan veksur. Hetta er í tráð við tálmandi politikkin, sum RSL arbeiðir eftir. Útvið helmingurin, tvs. uml. 41% av alkohol litrunum, stava frá sølu av spiritusi, meðan uml. 30% stava frá víni og cider. Øl søla stendur fyri 28% av samlaðu nøgdini av seldum alkohol litrum.

Samlað sæst, at sølan í alkohol litrum í tíðarskeiðnum 2009-2018 so at siga er óbroytt. Ein afturgongd hevur tó verið í alkohol litrum seldir í sølubúðunum hjá RSL, meðan ein framgongd hevur verið í tollfríari sølu.

(Vísutal, alk.l.)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Spiritus	**89**	**92**	**89**	**90**	**85**	**85**	**88**	**91**	**94**	**100**
- Spiritus innanlands	78	82	80	82	81	83	87	91	98	100
- Spiritus tollfrítt	134	136	127	127	102	94	89	88	78	100
Vín/cider	**125**	**123**	**117**	**115**	**111**	**108**	**104**	**101**	**102**	**100**
- Vín/cider innanlands	115	113	108	108	108	106	104	101	102	100
- Vín/cider tollfrítt	255	237	227	204	155	133	110	101	101	100
Heitvín	**90**	**91**	**88**	**92**	**89**	**89**	**84**	**91**	**96**	**100**
- Heitvín innanlands	76	80	80	87	85	91	86	93	103	100
- Heitvín tollfrítt	186	166	144	129	120	74	73	71	49	100
Øl	**114**	**113**	**106**	**103**	**99**	**94**	**98**	**94**	**100**	**100**
- Øl innanlands	118	116	110	106	102	97	102	98	102	100
- Øl tollfrítt	44	42	35	41	32	17	25	23	65	100
Í alt	**105**	**105**	**101**	**100**	**95**	**93**	**95**	**94**	**98**	**100**
- Í alt innanlands	99	100	96	95	94	93	96	96	100	100
- Í alt tollfrítt	145	143	134	131	104	93	86	84	80	100

Talva 4.6: Sølan í alkohol litrum, vísutøl 2009-2018

Talva 4.6 vísur, at vísutalið fyri søluna av alkohol litrum er støðugt. Bólkurin spiritus er minkaður rættuliga nógv - serstakliga innanlands. Alkohol litrarnir í vørubólkinum vín og cider umfram øl, eru einastu bólkarnir, har alkohol litrarnir eru markant fleiri, enn teir vóru í 2009.

4.4 Vøruúrvæl býtt í vørubólkar

Talva 4.7 niðanfyri vísir vøruúrvalið býtt í vørubólkar fyri tíðarskeiðið 2009-2018. Skilt millum tal á vørum seldar innanlands og vørur seldar tollfrítt, umframt at samlaða vøruúrvalið er víst.

(Vøruúvæl. nøgd)	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Spiritus	**1187**	**1.057**	**890**	**840**	**771**	**541**	**536**	**527**	**597**	**514**
- Spiritus innanlands	*688*	601	456	406	376	355	359	350	408	331
- Spiritus tollfrítt	*499*	456	434	434	395	186	177	177	189	183
Vín/cider	**1604**	**1.447**	**1.154**	**1.086**	**1.150**	**952**	**976**	**863**	**1.036**	**883**
- Vín/cider innanlands	*1295*	1.203	908	890	938	842	858	753	921	779
- Vín/cider tollfrítt	*309*	244	246	196	212	110	118	110	115	104
Heitvín	**96**	**101**	**89**	**90**	**80**	**69**	**67**	**58**	**81**	**50**
- Heitvín innanlands	*71*	75	62	68	60	54	52	48	66	36
- Heitvín tollfrítt	*25*	26	27	22	20	15	15	10	15	14
Øl	**647**	**576**	**379**	**314**	**230**	**217**	**281**	**217**	**227**	**198**
- Øl innanlands	*606*	537	339	269	187	182	238	184	190	167
- Øl tollfrítt	*41*	39	40	45	43	35	43	33	37	31
Alkoholfrítt	**44**	**40**	**18**	**9**	**14**	**14**	**16**	**6**	**10**	**8**
- Alkoholfrítt innanlar	*44*	39	18	9	10	11	11	6	7	6
- Alkoholfrítt tollfrítt	*0*	1	0	0	4	3	5	0	3	2
Í alt	**3578**	**3.221**	**2.530**	**2.339**	**2.245**	**1.793**	**1.916**	**1.699**	**1.991**	**1.685**
- Í alt innanlands	*2704*	2.455	1.783	1.642	1.571	1.444	1.548	1.369	1.621	1.342
- Í alt tollfrítt	*874*	766	747	697	674	349	368	330	370	343

Talva 4.7: Vøruúrvæl býtt í vørubólkar, 2009-2018

Nógv størsta vøruúrvalið er í vørubólkinum vín/cider. Síðani koma vørubólkarnir spiritus og øl. Minstu bólkarnir eru heitvín og alkoholfríar vørur.

Samanumtikið seldi Rúsdrekkasølan 3.578 ymisk sløg av løgi í 2018 í mun til 1.685 sløg av løgi í 2009. Vøruúrvalið og tænasta verða áhaldandi ment í mun til tað, ið rørir seg uttanlands, umframt í tráð við tað viðskiftafólk eftirspyrja. Mett verður, at hesin vøkstur fer at halda fram komandi árini og krevur hetta meir av starvsfólkum okkara, sum tó fegin arbeiða áhaldandi við at menna vøruúrvalið og kundatænastuna til frama fyri føroyingin og viðskiftafólk okkara sum heild.

4.5 Fólkatal og gongdin í nýtslu pr. íbúgva

Talva 4.8 niðanfyri vísur í fyrstu linju talið av fólki í Føroyum í aldrinum 15 ár og eldri tann 1. januar árini 2009-2018.

Fólkatalið	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**	**2010**	**2009**
Miðal 15 ár og eldri	40.203	39.576	39.094	38.592	38.176	37.890	37.844	37.898	37.905	37.893
Miðal tils.	50.909	50.161	49.503	48.880	48.442	48.121	48.133	48.326	48.471	48.554
Nýtslan, alk.l. pr. íbúg	**2018**	**2017**	**2016**	**2015**	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**	**2010**	**2009**
Alk.l./15 ár + (RSL)	4,7	4,8	4,6	4,7	4,6	4,7	4,8	4,8	5,0	5,0
Alk.l./15 ár + (Samlað	6,4	6,5	6,3	6,4	6,3	6,3	6,6	6,4	6,7	6,9
Tollfrítt (Samlað í FO)	1,5	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,7

Talva 4.8: Fólkatalið, 15 ár og eldri, tann 1. Januar 2009-2018 og miðal sølan av alkohol litrum

Kelda: Hagstovan og egin útrokning

Um sølan av alkohol litrum gjøgnum RSL (*sí talvu 4.5*), verður sett í mun til talið av íbúgvum, sum eru 15 ár og eldri, sæst, at talið av alkohol litrum hevur verið fallandi.

Í 2009 er talið 5,0 alkohol litrar, og er síðani minkað til 4,7 alkohol litrar í 2018, sum ávíst í mittastu linju í talvu 4.8. Viðmerkjast skal tó, at hetta bert umfatar tøl fyri søluna av rúsdrekka gjøgnum RSL.

Hinvegin vísir næst niðasta linjan tøl, sum siga hvussu nógvar alkohol litrar føroyingar 15 ár og eldri í miðal keypa/drekka árliga. Hesi tøl umfata søluna gjøgnum Rúsdrekkasølu Landsins og sølu gjøgnum føroysku bryggjaríini. Her sæst, at nýtslan í Føroyum er fallin frá 6,9 alk. ltr. til 6,4 alk.ltr. pr. íbúgva 15 ár og eldri í tíðarskeiðnum 2009-2018 .

Afturat hesum tølum skal leggjast tað, sum verður selt tollfrítt og innflutt á annan hátt. Tað finnast ikki almenn hagtøl fyri hesa sølu. Tey tøl, sum síggjast niðast í Talvu 4.8 vísa tollfría vøru, seld gjøgnum RSL og føroysku bryggjaríini per. íbúgva 15 ár og eldri. Tað veruliga talið er óivað nakað hægri, tí her vantar tollfrítt innflutt av ferðafólki við skipi og tollfrítt innflutt við ferðafólki, ið hevur keypt rúsdrekka uttanlands.

5. Ársroknskapur fyri 2018

Niðanfyri er ársroknskapurin hjá Rúsdrekkasølu Landsins fyri 2018 settur upp í mun til árið 2017. Roknskapurin fevnir um rakstrarroknskap, fíggjarstøðu og notur.

5.1 Rakstrarroknskapur

	Ár 2018	**Ár 2017**
Inntøkur:		
Vørusøla	135.991.051	133.161.018
Vørunýtsla	-95.670.970	-92.941.250
Skiftisavlop	40.320.081	40.219.768
Útreiðslur:		
Starvsfólkakostnaður	13.956.962	13.983.822
Avskrivingar	1.736.150	1.296.235
Annar kostnaður	6.998.895	6.646.027
Útreiðslur íalt	22.692.008	21.926.084
Úrslit áðrenn fíggjarpostar	17.628.074	18.293.684
Fíggjarpostar	33.596	55.238
Roknskaparligt avlop	17.661.669	18.348.922

Avrokning av avlopi, ásett á fíggjarlógini		
Roknskaparligt avlop	17.661.669	18.348.922
Avskrivingar	1.736.150	1.296.235
Íløgur	-3.335.178	-2.694.570
Nettoavlop	16.062.641	16.950.587
Avlop, ásett á fíggjarlógini	16.048.000	16.848.000
Munur	14.641	102.587

5.2 Fíggjarstøða

	31.12.2018	31.12.2017
OGN:		
Støðisogn	4.830.611	3.231.583
Vørugoymsla	11.303.323	14.883.536
Vøru- og tænastuáognogn	964.701	744.144
Onnur áogn	-	10.000
Tíðaravmarkingar	1.486.921	1.554.605
Tøkur peningur	5.500.656	3.611.562
Ogn tilsamans	24.086.212	24.035.430
SKULD:		
Eginogn	4.830.611	3.231.583
Vøru- og tænastuskuld	4.932.542	7.096.434
Onnur skuld	-	-
Millumrokning við Gjaldstovuna	10.618.935	10.840.110
Tíðaravmarkingar	2.167.467	1.781.609
Meirviriðisgjald	1.536.658	1.085.693
Skuld íalt	19.255.601	20.803.847
Eginogn og skuld tilsamans	24.086.212	24.035.430
Leasingskyldur	-	-
Leiguskyldur pr. ár pr. 31.12.	3.964.213	4.397.463